

MEMÒRIA Programa Beveu Menys

2020

1. Coordinació del programa Beveu Menys

2. Estratègia d'implementació del Programa Beveu Menys

2.1 Àrea professionals:

- Xarxa referents 2020
- Formació: cursos, jornades i formació contínua
- Plataforma WEB Beveu Menys

2.2 Organització:

- Línia treball amb proveïdors
- Acreditació

2.3 Àrea població:

- Setmana del Cribratge d'alcohol. Setmana sensibilització
- WEB
- Materials

3. Grups de treball

3.1 Alcohol i farmàcia

3.2 Alcohol i pediatria

3.3 Grup integració programes de promoció i prevenció a l'APS

3.4 Grup alcohol i ECAP

3.5 Grup de treball Alcohol i altres drogues CAMFiC: ASSIST

4. Propostes 2021

Coordinació del programa Beveu Menys

1

El Departament de Salut segueix prioritant la implementació continuada de les estratègies d'identificació precoç i intervenció breu dels Trastorns per Consum d'Alcohol (TCA) a l'atenció primària de salut, a través del [Programa Beveu Menys](#).

El programa està inclòs en els plans estratègics del Departament de Salut. Forma part del Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP) 2017-2020, està prioritzat dins del Pla de Salut de Catalunya 2016-2020, i va formar part, durant l'any 2019, d'un grup de treball per a la nova estratègia nacional d'atenció primària i salut comunitària (ENAPISC).

La implementació del programa es coordina des de l'any 2009 des de la Sub-direcció general de Drogodependències (Agència de Salut Pública de Catalunya) amb el suport de la FAP/CAMFiC en col·laboració amb l'Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària (AIFICC). Aquesta es fa també amb el suport del grup de treball d'Alcohol i altres drogues de la CAMFiC.

Les decisions estratègiques del programa neixen al un comitè consultiu que coordina les accions d'implementació, i que està format per membres de les entitats que hi col·laboren.

Comissió tècnica:

- Joan Colom –Sub-director general de Drogodependències
- Antoni Gual –Assessor. Cap de la unitat d'alcoholologia de l'Hospital Clínic
- Lidia Segura –Coordinadora del Grup de polítiques i alcohol de la SGD
- Joan Lozano –Gerent FAP/CAMFiC
- Nuria Bastida –Membre del GdT d'alcohol i altres drogues de la CAMFiC
- Rosa Freixedas –Coordinadora del GdT d'alcohol i altres drogues de la CAMFiC
- Eulàlia Duran –Es jubila Membre del GdT d'alcohol i altres drogues CAMFiC i l'AIFICC
- Estela Díaz –Coordinadora tècnica programa Beveu Menys i membre GdT alcohol i altres drogues de la CAMFiC
- Francisco Díaz –Membre del GdT d'alcohol i altres drogues de la CAMFiC

I en col·laboració dels professionals d'Atenció Primària membres del Grup de Treball d'Alcohol i altres drogues de la CAMFiC.

Estratègia d'implementació del Programa Beveu Menys

2

2.1. Àrea professionals

- Xarxa referents 2020
- Formació: cursos, jornades i formació contínua
- Plataforma WEB Beveu Menys

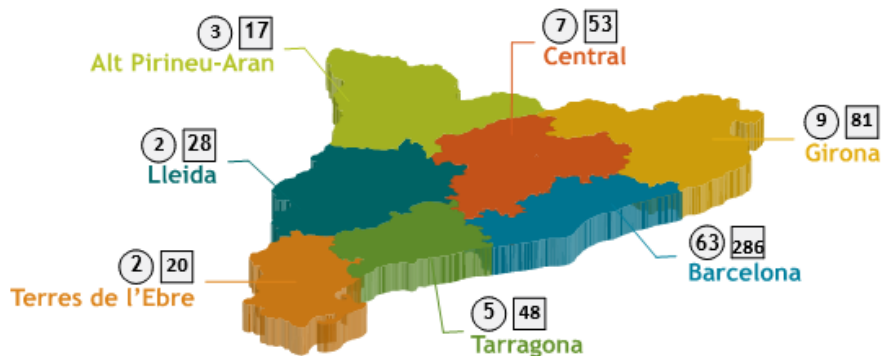
Xarxa referents 2020

La gran variabilitat i mobilitat dels professionals d'AP fa que hagi molta mobilitat a l'AP, amb constants canvis de referents, que requereix una actualització constant.

En l'actualitat comptem **amb 533 professionals d'Atenció Primària, i 90 de CAS** d'arreu del territori, amb una implementació del **95%** de centres que disposen d'un o més referents.

Implementació a Catalunya

Xarxa de Referents en Alcohol 2020

○ 90 professionals de 61 CAS

□ 533 professionals de 378 EAPs
95% de centres d'Atenció Primària

95% dels EAPs amb referents (56% infermers/es i 44% metges/esses)

L'actualització contínua de la xarxa es realitza a la base de dades del programa:

<http://beveumenys.cat>

Formació: cursos, jornades i formació contínua

Formació de formadors

El procés d'implementació de l'actualització sobre els nous paradigmes d'alcohol als referents de la xarxa d'AP i CAS, s'ha anat fent entre el 2016 i 2019, amb un total de 23 edicions, seguint la estratègia de formació de formadors (formació entre iguals).

Durant el 2020 i degut a la pandèmia per Coronavirus, i l'impacte que ha tingut en l'activitat als centres d'atenció primària, hem hagut de parar l'activitat formativa presencial i hem reforçat l'estratègia formativa en línia que ja veníem realitzant.

Formació en línia bàsica:

"Abordatge del consum d'alcohol a l'Atenció Primària"

- Es fan revisions de continguts teòrics i pràctics per a millorar la funcionalitat i la visibilitat dels continguts.
- Durant el 2020 es fan 3 edicions (total fins ara 9 edicions)

Professionals formats: 2800 professionals d'AP formats i acreditats en total.

Plataforma WEB Beveu Menys

La plataforma del Beveu Menys representa un espai on es recull informació relativa a les accions del programa Beveu Menys, així com informació sobre novetats en l'àmbit de la recerca, de la prevenció i de les polítiques d'alcohol, notícies d'actualitat o articles d'interès. Esdevé també una eina de gestió interna per a la explotació de les dades e indicadors interns del programa Beveu Menys.

Accés web: <http://beveumenys.cat>

Durant el 2020 s'han anat gestionat incidències sorgides, en coordinació amb el tècnic informàtic de FAP/CAMFiC.

Estratègia Programa Beveu Menys

2.2. Organització

2

- Línia treball amb proveïdors
- Acreditació

Línia treball amb proveïdors

En el context de la monitorització del registre a la història clínica de l'activitat relacionada amb el programa, seguim treballant en millorar les variables e indicadors a l'ECAP.

Resta pendent:

- > Sistematització de la regularitat en l'obtenció de dades dels diferents indicadors.
- > Establiment grup de treball ECAP-alcohol per a aplicar les millores a la història clínica. Estarà format per membres de la comissió tècnica, SGD, ICS, CAMFiC
- > Accés a Khalix per a la consulta dels indicadors de salut.

Acreditació

- **Acreditació de formacions:** es tornen a acreditar tots els cursos, tant el de formació de formadors, com el de formació d'actualització, format breu de 2 hores. Es tornen a acreditar la resta de formacions amb el Consell Català de la Formació Continuada de les Professions Sanitàries.
S'acredita la formació d'actualització en alcohol adreçada als referents, així com la formació en línia d'alcohol adreçada als professionals d'AP.
- **Planificació formació contínua i d'altres accions** per a la XaROH.
- **Avaluació de la implementació:**
Es fa seguiment de l'estat de la implementació i una millora de l'avaluació de procés (qüestionari d'avaluació...) i establint el monitoratge dels indicadors d'avaluació de resultat.
Les tasques administratives de la formació es gestiona des de la CAMFiC per a unificar criteris i facilitar el procés acreditatiu als referents.

Estratègia Programa Beveu Menys

2.3. Àrea població

2

- Setmana sensibilització sobre els riscos del consum d'alcohol

VII Setmana sensibilització sobre els riscos del consum d'alcohol

Aquest és el onzè any que celebrem el dia sense alcohol, amb la celebració de la XI Setmana del Cribratge d'Alcohol que es va celebrar del 16 al 22 de novembre d'enguany. Aquest any amb unes particularitats especials degut a la pandèmia per COVID-19.

S'ha posat a disposició dels professionals, informació relativa a la Campanya de Sensibilització, a la web del programa: <http://beveumenys.cat>, així com informació molt interessant sobre alcohol: http://drogues.gencat.cat/ca/ciutadania/menys_es_millor/

- Dades situació alcohol a Catalunya
- Alcohol i embaràs
- Nous límits baix risc d'alcohol
- Alcohol i càncer
- Alcohol i COVID

Es segueixen mantenint els lemes "Amb l'Alcohol, menys és millor" i "L'alcohol és responsabilitat de tothom".

Informació sobre "[Setmana del Cribratge d'alcohol 2020](#)" i materials de la campanya

Més informació ampliada i la campanya de la Setmana de sensibilització d'alcohol al [WEB Canal Drogues](#)

Grups de treball

3.1. Alcohol i farmàcia

3

Es consolida el grup de treball per a la elaboració d'una guia d'abordatge a Farmàcia Comunitària: "Prevenió del consum d'alcohol i problemes relacionats des de les farmàcies comunitàries" i la implementació d'una experiència pilot.

Les tasques que s'han dut a terme, seguint els objectius plantejats:

- Elaboració de la guia d'abordatge d'alcohol a la farmàcia comunitària
- Elaboració protocol per fer el projecte pilot a Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre
- Conèixer les actituds i percepcions dels professionals de farmàcia comunitària en relació al seu rol en vers la prevenció del consum d'alcohol i els problemes relacionats, a través d'una enquesta en línia que s'ha passat a tots els col·legiats de farmàcia.
- Elaboració de materials (guia i fulletons informatius de suport)
- Plantejament del projecte pilot
- Preparació sessions de difusió pel reclutament de professionals.
- Preparació de la formació específica dels professionals de farmàcia

Durant el 2020 s'ha avançat en la elaboració dels materials tant per a professionals com per a pacients, per a dur a terme el projecte pilot. També s'ha elaborat el material formatiu que s'adaptarà a un format en línia i que s'implementarà durant el 2021.

Grups de treball

3.2. Alcohol i pediatria

3

Es segueix treballant, amb el grup de treball de l'Alt Pirineu i Aran i la Subdirecció general de Drogodependències per acabar d'elaborar la guia específica d'abordatge del consum d'alcohol en pediatria i adults joves a l'atenció primària.

El grup de treball està format per professionals d'atenció primària, urgències hospital, SEM, Salut Mental, CSMIJ, CAS, representants de la Subdirecció General de Drogodependències, de la Regió Sanitària de l'Alt Pirineu i Aran i CatSalut.

Les tasques que s'han dut a terme durant el 2020 han sigut:

- Guia específica d'abordatge del consum d'alcohol a pediatria, adults joves i famílies
- Planificar el projecte pilot al Pallars Jussà

Per al 2021, s'ha de reorientar el projecte pilot per tal de poder adaptar-se al nou context de treball.

Grups de treball

3.3. Grup integració programes de promoció i prevenció a l'APS

3

Des de la Sub-direcció General de Promoció de Salut i la Sub-direcció General de Drogodependències de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT), s'implementen programes adreçats a facilitar eines i materials per als professionals de salut de l'Atenció Primària per a la realització de les tasques de promoció de salut i prevenció de la malaltia, amb la intenció d'informar, formar i sensibilitzar als professionals d'AP i a la població general.

Durant el 2019 es va crear un grup de treball de referents dels programes de salut pública amb l'objectiu de realitzar una proposta d'implementació conjunta d'aquests programes als EAP i per a trobar sinèrgies en la seva coordinació (formació, web, butlletins, dies mundials...)

Durant el 2020 es fa la proposta al grup referents d'alcohol de CAMFiC, per tal de valorar els punts forts/febles i sentir la opinió dels professionals.

El projecte durant el 2020 s'ha seguit treballant per adaptar-lo a la nova situació, i iniciant les sinèrgies en els següents punts:

- Unificar les comunicacions adreçades als referents d'atenció primària dels tres programes.
- Integrar la informació en un espai web que serà la porta d'entrada comú als tres programes
- Elaboració del document per a la proposta d'integració de les eines de cribratge a la "Meva Salut", per tal de facilitar l'auto-registre.

Grups de treball

3.4. Grup alcohol i eCAP

3

El grup creat l'any 2017, amb professionals de l'ASPCAT, referents de l'ICS i del centre corporatiu, té l'objectiu de millorar la qualitat dels indicadors d'alcohol inclosos a l'ECAP, així com el registre de la història clínica.

Durant el 2020 ha estat sense activitat per causa de la pandèmia.

Grups de treball

3.5. Grup de treball d'alcohol i altres drogues de CAMFiC

3

Implementació ASSIST

Les accions compromeses durant el 2020, han quedat parades degut a la pandèmia.

Propostes 2021

4

Aspectes organitzatius

- > Continuar amb les reunions bimensuals de la comissió tècnica
- > Grup de treball Alcohol i pediatria
  - Planificació del projecte pilot al Pirineu
  - Desenvolupament de la formació en alcohol i pediatria
- > Grup de treball Alcohol i farmàcia
  - Dur a terme la formació als professionals participants del projecte pilot
  - Posada en marxa del projecte pilot a Tarragona i Terres de l'Ebre
- > Desenvolupar la estratègia d'integració dels programes de promoció i prevenció de ASPCAT.
  - Comunicació integrada
  - Pàgina web a l'ASPCAT unificada
  - Planificació de formació integrada (temes de motivacional, cribratge...)

Accions formatives

- > Planificar noves estratègies de formació d'actualització als centres d'AP de Catalunya
- > Formació en línia:
  - Revisió continguts del curs i aplicar millores.
  - Programació següents edicions pel 2021
- > Planificar formació d'actualització al territori adreçada a referents d'AP i CAS

Altres

- > Manteniment de la xarxa de referents d'alcohol
- > Continuar amb la línia de treball amb proveïdors, especialment amb l'ICS (Meva Salut,...)